

Anoras rapport om Åpenhetsloven i Norge

1. Beskrivelse av Anoras retningslinjer og prosesser for håndtering av faktiske eller potensielle risikoer for brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold

1.1 Generell beskrivelse av Anora Group Plc i Norge

Anora er et ledende merkevarerhus for vin og brennevin i Norden og en global industriforløper innen bærekraft. Vår markedsledende portefølje består av våre egne ikoniske nordiske merkevarer og et bredt utvalg av fremtredende internasjonale partnerviner og brennevin. Vi eksporterer til over 30 markeder globalt. Anora Group inkluderer også Anora Industrial, med produksjon av f.eks. stivelse, tekniske etanoler og andre industriprodukter. I 2022 var Anoras samlede nettoomsättning 703 millioner euro og selskapet sysselsatte rundt 1200 fagfolk. I Norge sysselsetter Anora 357 personer (tall ved utgangen av 2022). Våre lokaler er på Gjelleråsen. Anoras aksjer er notert på Nasdaq Helsinki. Ytterligere informasjon om selskapet på vår bedriftsnettside www.anora.com.

Anoras datterselskap Arcus Holding AS er hjemmehørende i Norge og omfattes av Åpenhetsloven ved å tilby varer og tjenester i Norge (Åpl. § 2). Virksomheten importerer og produserer vin og brennevin for videresalg til dagligvarebutikker, Vinmonopolet og HORECA-markedet.

I Norge består Anoras virksomhet av brennevinsprodusent og importør Arcus Norway AS, Altia Norway, InterBev AS, Bevco AS, De Lysholmske Brenneri- og Destillasjonsfabrikker ANS, Løiten Brænderis Destillation ANS, Siemers & Cos Destillasjon ANS, Oplandske Spritfabrik ANS, logistikkelskapet Vectura AS og vinimportør Vingruppen AS, som består av følgende vinselskaper: Classic Wines AS, Creative Wines AS, Vinuniq AS, Vinordia AS, Arcus Wine Brands AS, Symposium Wines AS, Hedoni Wines AS, Excellars AS, Heyday Wines AS og Wongraven Wines AS.

Menneskerettighetsrisikoer i vår vinverdikjede (beskrevet nedenfor) gjelder hovedsakelig våre vinselskaper, mens risikoen i rom- og krydderverdikjeden gjelder brennevinselskapet Arcus Norway AS, mens Vectura er basert i Norge og driver innen logistikk, under norsk arbeidslovgivning.

Våre virksomheter har plikt til å gjennomføre due diligence-vurderinger av forhold som er direkte knyttet til virksomhetens produkter, gjennom leverandørkjeder eller samarbeidspartnere (Åpl. § 4).

1.2 Kjøpsbetingelser til kunden vår AS Vinmonopolet

Anora er et direkte medlem av amfori BSCI og amforis etiske retningslinjer er innebygd i Anoras egne etiske retningslinjer som våre leverandører er forpliktet til.

I Norge er AS Vinmonopolet vår største enkeltkunde. Gjennom de generelle kjøpsbetingelsene for AS Vinmonopolet er vi pålagt å overholde amfori BSCIs etiske retningslinjer, samt å implementere dette i leverandørkjeden.

Gjeldende forhold beskrevet i Generelle kjøpsbetingelser for AS Vinmonopolet:

- Dersom grossisten har kunnskap om at en underleverandør har brutt sentrale elementer i de etiske retningslinjene, eller forventes å bryte disse i nær fremtid, skal grossisten umiddelbart informere Vinmonopolet om dette.
- Dersom det avdekkes brudd på de etiske retningslinjene av en grossist eller underleverandør, skal grossisten sørge for at en entreprenør eller underleverandør innen fastsatte frister utarbeider en handlingsplan som beskriver hvilke tiltak som skal iverksettes for å avhjelpe bruddet.

1.2 Anoras forpliktelse til menneskerettigheter

Anora er forpliktet til å respektere menneskerettighetene slik de er nedfelt i den internasjonale menneskerettighetserklæringen som består av Verdenserklæringen om menneskerettigheter, den internasjonale konvensjonen om sivile og politiske rettigheter samt den internasjonale konvensjonen om økonomiske, sosiale og

kulturelle rettigheter; samt Den internasjonale arbeidsorganisasjonens (ILO) erklæring om grunnleggende prinsipper og rettigheter på arbeidsplassen, inkludert organisasjonsfrihet og effektiv anerkjennelse av retten til kollektive forhandlinger; eliminering av alle former for tvangs- eller obligatorisk arbeid; effektiv avskaffelse av barnarbeid; eliminering av diskriminering med hensyn til arbeid og yrke; og et trygt og sunt arbeidsmiljø.

Der det er potensiale for uheldige konsekvenser for sårbare mennesker eller grupper, vil vi også vurdere andre internasjonale standarder og prinsipper som utdyper rettighetene til slike individer eller grupper, inkludert f.eks. urfolk, kvinner, barn og migrantarbeidere og deres familier, og menneskerettighetsforkjempere. Dette inkluderer for eksempel konvensjonen om avskaffelse av alle former for diskriminering av kvinner og barnekonvensjonen.

Anora forplikter seg til å iverksette tiltak, basert på due diligence-prosesser, for å unngå og forårsake eller bidra til negative påvirkninger på menneskerettigheter gjennom våre egne aktiviteter (inkludert egen virksomhet og forsyningskjede), og til å adressere og utbedre slike påvirkninger når de oppstår. Vi finner måter å utøve vår innflytelse for å håndtere negative påvirkninger på menneskerettigheter som oppstår av våre forretningsforbindelser.

1.3 Anoras prosess for å redusere menneskerettsrisikoer

Anora er forpliktet til å systematisk forbedre måtene for våre bærekraftige anskaffelser. Vi har allerede på plass prosesser og systemer for å håndtere identifiserte risikoer:

- Anoras etiske retningslinjer for leverandører og underleverandører
- Tredjepartsrevisjoner og sertifikater
- Internrevisjoner og leverandørbesøk
- Risikolandprofiler for å gi oss en helhetlig forståelse av menneskerettighetssituasjonen i landene til våre leverandører
- Leverandørenes selv vurderingsverktøy for både å kommunisere om Anoras forpliktelser og få en bredere forståelse av våre leverandørers bærekraft (inkl. menneskerettighets) tilnærming
- Menneskerettighetsopplæring for alle ansatte. Høsten 2023 lanserer vi en menneskerettighetsopplæring for alt personell for å dele funnene fra vår konsekvensutredningsprosess og styrke intern kompetanse

Våre prosesser for menneskerettighetsforvaltning er i stadig utvikling, og vi erkjenner at dette er et område som krever aktiv oppmerksomhet.

1.4 Anoras klagemekanisme

Skulle man bli oppmerksom på at enten en Anora-ansatt eller en forretningspartner ikke overholder denne menneskerettighetspolicyen, bør slik oppførsel rapporteres gjennom Anoras varslingskanal. Det samme rapporteringssystemet er åpent for både Anora-ansatte så vel som eksterne parter, slik at alle kan sende inn sin rapport gjennom kanalen. Alle meldinger etterforskes konfidensielt. I henhold til våre etiske retningslinjer tolererer vi ingen former for gjengjeldelse mot personer som tar opp bekymringer.
<https://anora.com/en/investors/governance/whistleblowing-channel>.

2. Anoras mest fremtredende risiko for brudd på menneskerettigheter og arbeidsforhold er i verdikjeden

2.1 Arbeidet vårt for menneskerettigheter i egen virksomhet

Anora gjennomførte en omfattende vurdering av menneskerettighetsrisikoer våren 2023 i samsvar med OECDs retningslinjer for multinasjonale bedrifter.

Våre hjemmemarkeder er de nordiske og baltiske markedene (Norge, Sverige, Danmark, Finland, Latvia, Estland og Tyskland). I disse markedene har vi egne produksjonssteder, kontorer og logistikkentre og opptrer i henhold til lokal lovgivning med hensyn til f.eks. sikkerhet, lønn, organisasjonsrett og arbeidsforhold.

Vår visjon er å være forløperen innen bransjen i Norden som en inkluderende arbeidsplass, en som representerer mangfoldet, rettferdigheten og progressiviteten til nordisk kultur. Mangfold, likeverd og inkludering (Diversity, Equity and Inclusion, DEI) er forankret i verdiene våre: vår dynamiske, åpne og inkluderende måte å jobbe på representerer et moderne nordisk tankesett. I 2022 oppdaterte vi vår DEI-policy og reviderte våre prosesser og datasystemer for å vurdere hvor inkluderende de var. Vi gir rettferdige muligheter for nåværende og fremtidige ansatte og støtter mangfold på alle nivåer i organisasjonen.

Vi vurderer tilfredsheten til våre ansatte årlig gjennom en grundig medarbeiderundersøkelse. Anora har på plass etiske retningslinjer, anti-trakasseringpolicy og nulltoleranse til all trakassering og diskriminering. Vår [varslings](#)-kanal er tilgjengelig og blir regelmessig kommunisert til våre ansatte. Vi mottok tre varsler i Vectura i 2022, men ikke gjennom Anoras varslingskanal. Arbeidshelse og sikkerhet er en avgjørende del av bærekraftsprogrammet vårt: vi har satt mål og handlinger for å redusere arbeidsulykker, med mål om null innen 2030.

Som et resultat av vår due diligence-vurdering av menneskerettigheter kan vi fastslå at våre fremtredende menneskerettighetsproblemer oppstår i leverandørkjeden.

Vi startet vurderingen ved å se nærmere på de amfori BSCI-listede risikolandene, men også andre områder, basert på vesentlighet, som italiensk vin på grunn av viktigheten av kategorien i Norden. Vi så også f.eks. på bærplukking i Norden, hvor det har vært negative effekter på menneskerettighetene til migrantarbeidere. Vi har også sett på andre menneskerettighetsindekser.

2.2 Våre fremtredende menneskerettighetsrisikoer befinner seg i verdikjeden

Landbrukets verdikjeder og geografiene vi henter fra er utsatt for menneskerettighetsrisikoer. Vi erkjenner behovet for å aktivt identifisere mulige endringer i vårt og våre leverandørers driftsmiljø som kan øke sannsynligheten for disse risikoene. Vi er forpliktet til å ta regelmessige skritt for å sikre at vi har identifisert alle risikoer, og tar nødvendige tiltak for å eliminere eller redusere risikoene.

Vi gjennomførte en konsekvensanalyse for menneskerettigheter ved hjelp av ekstern menneskerettighetsekspertise i første halvår av 2023. Der identifiserte følgende faktiske eller potensielle fremtredende menneskerettighetsrisikoer i leverandørkjeden:

- Rett til helse og sikkerhet
- Rett til frihet fra diskriminering i arbeidslivet
- Rett til anstendig arbeid
- Rett til organisasjonsfrihet og kollektive forhandlinger
- Tvangsarbeid

2.3 Sårbare grupper

Vi erkjenner at sannsynligheten for disse risikoene kan forsterkes blant sårbare grupper, som sesongarbeidere og/eller arbeidsinnvandrere, barne- og ungdomsarbeidere, kvinner og jenter i alle de ovennevnte kategoriene og arbeidere på sukkerrørplantasjer. Risikoene kan også forsterkes i visse geografier.

2.3.1 Migrantarbeidere

Viktige risikoer og konsekvenser for menneskerettigheter

- Utnyttelse av arbeidsinnvandrere
- Diskriminering av arbeidsinnvandrere basert på etnisk bakgrunn, religion og kultur
- Helse- og sikkerhetsrelaterte risikoer på grunn av arbeidsforhold, varme og bruk av landbrukskjemikalier

Sektorer og geografier

- Områder som har høye innvandrings- og migrasjonstall; Sør-Europa, Sør-Afrika

Forsterkere

- Klimaendringer som fører til tørke og ekstreme værforhold øker migrasjonen

2.3.2 Sesongarbeidere

Viktige risikoer og konsekvenser for menneskerettigheter

- Utnyttelse av arbeidsinnvandrere
- Dårlig, utrygg eller uhygienisk bolig
- Helse- og sikkerhetsrelaterte risikoer på grunn av arbeidsforhold, varme og bruk av landbrukskjemikalier

Sektorer og geografier

- Ethvert produkt som etterspør en kortsiktig og svært fleksibel arbeidsstyrke, f.eks. druer, tomater og sukkerrør

Forsterkere

- Raske endringer i klimaet resulterer i dårlige avlinger, og presser ned sesongarbeidernes lønn
- Klimaendringer fører til økt bruk av landbrukskjemikalier med tilhørende helseeffekter

2.3.3 Sesongarbeid og kvinnelige arbeidsinnvandrere

Viktige risikoer og konsekvenser for menneskerettigheter

- Dårlige sanitærforhold på åkre og gårder
- Lønnsforskjeller mellom kjønnene
- Diskriminering på grunn av kjønn
- Helse- og sikkerhetsrelaterte risikoer på grunn av arbeidsforhold, varme og bruk av landbrukskjemikalier

Sektorer og geografier

- Anu-produkt som stiller krav til en kortsiktig og svært fleksibel arbeidsstyrke, f.eks. druer, tomater og sukkerrør

2.3.4 Barne- og ungdomsarbeidere

Viktige risikoer og konsekvenser for menneskerettighetene

- Dårlige sanitærforhold på åkre og gårder
- Lønnsforskjeller mellom kjønnene
- Diskriminering på grunn av kjønn
- Helse- og sikkerhetsrelaterte risikoer på grunn av arbeidsforhold, varme og bruk av landbrukskjemikalier

Sektorer og geografier

- Ethvert produkt som etterspør en kortsiktig og svært fleksibel arbeidsstyrke, f.eks. druer, tomater og sukkerrør

2.4 Vinindustri

Vinindustrien, til tross for den geografiske plasseringen, er grunnleggende utsatt for menneskerettighetsrisiko og påvirkninger. Måten avlinger er organisert på verden over gjør ethvert land globalt potensielt utsatt for menneskerettighetsbrudd. Akselererende klimakrise forsterker risikoen på tvers av landene.

Viktige risikofaktorer

- Innhøstingssesongen er intens og avhengig av arbeidsinnvandrere og sesongarbeidere til tross for geografisk plassering
- Høsting på landlige eller ekstreme steder og forhold har helse- og sikkerhetseffekter, på grunn av f.eks. bratte bakker, varme og bruk av jordbrukskjemikalier
- Lavt prispress på bulkviner
- Klimakrisen forsterker menneskerettighetsrisikoene: Økt bruk av landbrukskjemikalier, økte ekstreme forhold, økt antall migrantarbeidere, tørke, haglstormer og skogbranner som ødelegger avlingene, destabiliserer inntekt og arbeidsforhold

2.5 Menneskerettighetsrisikoer i utvalgte land

Vi har analysert mer utdypende syv land, som profileres gjennom menneskerettighetsrisikoer og er vesentlige for Anoras virksomhet.

Alle identifiserte risikoer er ikke relatert til vinindustrien, men signaler innen landbruk og frukt- og grønnsaksindustrien kan også reflektere til vindyrking, så vi tar disse funnene i betraktning i vårt due diligence-arbeid.

Vi håndterer risikoene i disse identifiserte landene med en intensivert tilnærming bestående av sosiale sertifikater og revisjonsplaner, Anoras etiske retningslinjer for leverandører og systematisk bruk av spørreskjema for selvvurdering.

2.5.1 Italia

Risikovurderinger

- BSCI-vurdering: 68,4/100
- Arbeidsrettighetsindeks: 94/100, anstendig arbeid
- Global rettighetsindeks: -1, sporadiske brudd
- Fair Trade: Mest fremtredende problemer > diskriminering, klimaendringer, vann og biologisk mangfold

Sårbare grupper

- Migrantarbeidere
- Sesongarbeidere
- Papirløse arbeidsinnvandrere: Antall arbeidsinnvandrere har økt med 90 % det siste tiåret. Fagforeningen FLAI-CGIL anslår at 400 000 arbeidere i sektoren står i fare for utnyttelse, hvorav 80 % er migranter

Generelle funn

- Menneskerettighetspåvirkninger over hele landet: Oxfam fant innvirkninger på menneskerettighetene i 2021 i alle de fire regionene i Italia, inkludert i nord
- Tilstedeværelsen av illegale arbeidsmeglere kalt *caporali*, hvis kontroll kan strekke seg over mange aspekter av arbeidernes liv, er utbredt. Capolarato-systemet forverrer lidelsene til kvinnelige og mannlige arbeidere ved å bruke trusler, utnyttelse og vold for å rekruttere og organisere arbeidskraften

Fagforeningsfrykt

- 30 % av arbeiderne, for det meste migranter, intervjuet på Sicilia føler ikke at de trygt kan melde seg inn i en fagforening eller vet ikke hva en fagforening er

Diskriminering av arbeidsinnvandrere

- Migrantarbeidere uten juridisk status ville sannsynligvis få mindre betalt enn italienske arbeidere og å ha lavere bevissthet om rettigheter og minstelønnsnivåer

Helse- og sikkerhetsbrudd

- Tilstede spesielt i Toscana, Piemonte og Puglia. Mens litteraturen viser at alle arbeidere på vingårder og vingårder står overfor en rekke helse- og sikkerhetsrisikoer, rapporterer Oxfam-intervjuobjektene om mangel på personlig verneutstyr (PPE)

Dårlig, utrygg og uhygienisk bolig

- Gitt den utbredte arten av dårlige boligforhold blant arbeidere i den italienske landbrukssektoren, er det sannsynlig at noen arbeidere bor i dårlige, utrygge og uhygieniske boliger

Tvangsarbeidskasus

- 4/6 migrantintervjuobjekter rapporterte at de hadde betalt noen for å sikre seg jobben, noe som indikerte en risiko for tvangsarbeid

Diskriminering av kvinnelige arbeidstakere

- I alle regioner var det mye større sannsynlighet for at menn som ble intervjuet følte at de ble behandlet rettferdig på jobben, fikk samme lønn som andre arbeidstakere og ble behandlet med respekt sammenliknet med kvinnelige intervjuobjekter

Mangel på synligheten av minstelønn

- En betydelig andel av arbeiderne i alle regioner visste ikke hva minimumslønnen for landbruket var (100 % av arbeiderne i Piemonte, 76 % i Puglia, 45 % i Toscana og 15 % på Sicilia), noe som også reduserer deres evne til å kreve det de har krav på

Mangel på klagemål

- En betydelig andel av arbeiderne i alle regioner sa at de ikke ville føle seg trygge på å ta opp en bekymring eller klage på arbeidsplassen (50 % i Toscana, 43 % i Puglia, 21 % på Sicilia, 14 % i Piemonte), i frykt for å miste jobben eller i frykt for represalier

[Kilde](#)

2.5.2 Sør-Afrika

Risikovurderinger

- BSCI-vurdering: 58/100
- Arbeidsrettighetsindeks: 79/100, rimelig tilgang til anstendig arbeid
- Global rettighetsindeks: 3, Regelmessige rettighetsbrudd
- Fair Trade: Fremtredende problemer > levelønn, diskriminering, barns rettigheter

Sårbare grupper

- Migrantarbeidere (2,9 millioner i 2020)
- Papirløse arbeidsinnvandrere

Generelle funn

- Sentrale menneskerettighetsspørsmål i sørafrikansk vinproduksjon er knyttet til behandlingen av arbeidsinnvandrere og arbeidernes organisasjonsfrihet. Etterdønningene av kolonialistisk fortid, apartheid og tidligere landrettighetsspørsmål er fortsatt synlige i landet. Ifølge Labour Rights Index har Sør-Afrikas rangering blitt dårligere siden studien i 2020

Arbeidsgivere truer arbeidere for å bli fagforeningsmedlemmer

- Vinentreprenører forhindrer systematisk arbeidere fra å slutte seg til fagforeninger eller motiverer dem til ikke å gjøre det. Mengden migrantarbeidere og midlertidige kontrakter gjør det vanskelig å slutte seg til fagforeninger

Utnyttelse av arbeidsinnvandrere

- Migrantarbeidere, spesielt papirløse, blir ofte mishandlet; problemer med lønn, og manglende lover og reguleringer angående ansettelse av arbeidskraft, som vil dempe f.eks. rekrutteringshonorarer

Dårlig eller uhygienisk bolig

- Boligene til gårdsarbeidere er ofte i dårlig forfatning, og kan mangle tilgang til rent vann og sanitæranlegg. Noen tilfeller er rapportert der landbrukskjemikalier er lagret i leilighetene eller bare gårdeiere har nøklene til oppholdsrommene, som har kontroll over arbeiderne

Arbeidsmejlere unngår faste kontrakter

- Mejlere roterer ansatte hver tredje måned for å unngå å gi dem faste kontrakter. Mange av disse ansatte er papirløse arbeidsinnvandrere. Vinprodusentene setter også ut gårdsarbeidet til entreprenører for å unngå å ansette arbeiderne

Helse- og sikkerhetsspørsmål

- Bruk av landbrukskjemikalier: Mange kjemikalier som er forbudt i Europa, brukes i sørafrikanske vingårder. Til tross for forbudet mot bruk av disse kjemikaliene i EU, produseres de fortsatt i Europa. Bruk av kjemikaliene krever personlig sikkerhetsutstyr og opplæring, og noen av gårdene mislykkes i å tilby begge deler

Levelønn

- Ifølge Finnwatch er det uklarer om beregningen av levelønn er korrekt. Fra arbeidernes perspektiv er det viktig å sikre at lønnen er monetær, og gir dem beslutningsmakten. Fordeler (f.eks. overnatting, transport) gir verdikontrollen til vingårdseierne

[Kilde](#), [kilde](#)

2.5.3 Australia

Risikovurderinger

- BSCI-vurdering: 93,4
- Arbeidsrettighetsindeks: 77/100, rimelig tilgang til anstendig arbeid
- Global rettighetsindeks: 4, Systematiske rettighetsbrudd
- Fair Trade: Fremtredende problemer > arbeidstakerrettigheter og vilkår, diskriminering, klimaendringer

Sårbare grupper

- Sesongarbeidere
- Migrantarbeidere
- Kvinner i disse kategoriene

Generelle funn

- I Australia er innhøstingsarbeidet i hagebrukssektoren svært mobilt og er sterkt avhengig av midlertidig migrantarbeidsstyrke. Det er flere ulike typer midlertidige visuminnehavere ansatt i innhøstingsarbeidsstyrken. Utnyttelse er delvis muliggjort ved at visum er knyttet til sesongbaserte arbeidsprogrammer

Lave lønninger i hagebrukssektoren

- 88 % av annonsene for reviderte jobber tilbød lønn etter akkord; 96 % av annonserte akkordpriser ville ikke gitt en arbeider den nasjonale minstelønnen; 65 % av annonsene for drueplukking ville gitt arbeidere mindre enn 2 dollar i timen

Diskriminering av arbeidsinnvandrere over hele landet

- Halvparten av migrantarbeidere i Australia føler seg utrygge på jobben ifølge en undersøkelse fra The Migrant Workers Centre. Det rapporteres om erfaringer med diskriminering, mobbing og verbale overgrep og lønnsstyveri

[Kilde](#), [Kilde](#), [Kilde](#), [Kilde](#)

2.5.4 Spania

Risikovurderinger

- BSCI-vurdering: 76,2/100
- Arbeidsrettighetsindeks: 90/100, nærmer seg anstendig arbeid
- Global rettighetsindeks: -2, Gjentatte rettighetsbrudd
- Fair Trade: Mest fremtredende saker > Vann og biologisk mangfold, klimaendringer, diskriminering

Sårbare grupper

- Sesongarbeidere
- Migrantarbeidere
- Kvinner i disse kategoriene

Generelle funn

- Utnyttelse av arbeidsinnvandrere innen dyrkning av bær, frukt og grønnsaker, spesielt i Sør-Spania, i Huelva og Almeria (Andalucia).
- Ingen vinproduksjonsspesifikke funn, men basert på geografisk plassering, høstingssykluser og rotasjonskarakteren til oppdrettsarbeidet, er det potensielt at disse arbeiderne også plukker vindruer

Farlige boligforhold for sesongarbeidere og arbeidsinnvandrere

- Rapportert om gårdsarbeidere som bor i uformelle bosettinger med mangel på tilgang til strøm, innlagt vann og sanitæranlegg. FN rapporterer om farlige branntilfeller i slummer fra 2020

Tvangsarbeidskasus

- I 2019 ble 16 personer arrestert for menneskehandel med anslagsvis 600 pluss arbeidere som angivelig ble holdt fanget og utnyttet i oliven-, drue- og jordbærhøsting i regioner inkludert Huelva

Utnyttelse av arbeidsinnvandrere i Sør-Spania

- Systemisk utnyttelse av arbeidskraft rapportert i Sør-Spania, inkludert manglende betaling av lønn, ulovlige midlertidige kontrakter, oppsagt for å melde seg inn i fagforeninger, tvunget til å jobbe under utrygge forhold, kjeftet på for å ha tatt toalettpauser og seksuelle overgrep og trakassering

[Kilde](#), [Kilde](#), [Kilde](#)

2.5.5 USA

Risikovurderinger

- BSCI-vurdering: 81,9/100
- Arbeidsrettighetsindeks: 63,5/100, begrenset tilgang til anstendig arbeid
- Global rettighetsindeks: 4-, Systematiske på rettighetsbrudd
- Fair Trade: Mest fremtredende problemer: Diskriminering, arbeidsrettigheter og -vilkår

Sårbare grupper

- Sesongarbeidere
- Migrantarbeidere
- Papirløse arbeidsinnvandrere
- Barnarbeidere og unge arbeidere

Generelle funn

- Landbrukssektoren i USA er avhengig av utenlandske arbeidere; 86 prosent av landbruksarbeiderne i USA er født utenlands og 45 prosent av alle amerikanske landbruksarbeidere er papirløse [Kilde](#).
- Arbeidslovene mislykkes i å beskytte barn, f.eks. kan barn under 12 år jobbe utenom skoletiden i enhver ikke-farlig jobb på små gårder så lenge de har samtykke fra foreldrene [Kilde](#).

Helse- og sikkerhetsproblemer på grunn av landbrukskjemikalier

- Gårdsarbeiderne i USA risikerer å utvikle helseproblemer forårsaket av landbrukskjemikalier, spesielt glyfosat. Bruk av plantevernmidler er billigere enn mekanisk ugressfjerning. De bratte bakkene gjør bruk

av ugressmaskiner vanskelig, og utgjør også en sikkerhetsrisiko for gårdsarbeidere som sprer sprøytemidlene manuelt

Barnearbeid i landbrukssektoren

- I 2010 rapporterte Human Rights Watch om mange brudd på menneskerettigheter og barns rettigheter i amerikansk landbruk. De rapporterte om utnyttelse, usikre arbeidsforhold på grunn av mangel på opplæring og beskyttelse, tungt maskineri, bruk av landbrukskjemikalier. Forskningen dekket flere regioner, inkludert California og Washington, og produkter som sukkerroer, bær, grønnsaker, frukt og tobakk

Migrant- og papirløse arbeidere i California

- California har nesten halvparten av alle papirløse landbruksarbeidere, med 49 %. Flertallet av papirløse arbeidere kommer fra Mexico, deretter Guatemala, El Salvador og Honduras og har ofte lavt nivå av engelskkunnskaper

Eldre studie av diskriminering av kvinnelige arbeidstakere

- Kvinner utgjør ca. 34 % av landbruksarbeidsstyrken og møter spesielle hindringer i den mannsdominerte landbrukssektoren, inkludert seksuell trakassering fra ledere. Human Rights Watchs rapport fra 2012 beskriver voldtekt, forfølgelse, uønsket berøring, ekshibisjonisme eller vulgært og uanstendig språk fra arbeidsledere, arbeidsgivere og andre i maktposisjoner

[Kilde](#), [Kilde](#), [Kilde](#), [Kilde](#), [Kilde](#)

2.5.6 Chile

Risikovurderinger

- BSCI-vurdering: 78/100
- Arbeidsrettighetsindeks: 75,5/100, rimelig tilgang til anstendig arbeid
- Global rettighetsindeks: 4-, Systematiske på rettighetsbrudd
- Fair Trade: Mest fremtredende problemer > Diskriminering, vann og biologisk mangfold, arbeidsrettigheter og -forhold, klimaendringer

Sårbare grupper

- Sesongarbeidere
- Migrantarbeidere
- Barnarbeidere og unge arbeidere

Tvangsarbeidskasus

- Noen utenlandske statsborgere, samt barn, ble utsatt for tvangsarbeid i landbrukssektorene

Urfolks rettigheter

- Grunnloven beskytter ikke spesifikt urfolksgrupper i Chile, og tilfeller av samfunnsdiskriminering, inkludert i sysselsetting, har blitt rapportert. Det finnes ni urbefolkningsgrupper, Mapuche, den største gruppen, deltar også i vinproduksjon

Brudd på amfori BSCIs etiske retningslinjer hos Anora-leverandører

- Leverandører har mislykkes i å oppfylle noen av kravene til BSCI-kodeksen, inkludert mangel på bevis for at de ansatte fritt kan danne og melde seg inn i fagforeninger, manglende studier om levelønnsnivå, brudd på anstendig arbeidstid, manglende arbeidssikkerhetsforhold som brann, rømningsveimerking og utstyr
- Det er laget handlingsplan og oppfølgingsrevisjoner

[Kilde](#), [kilde](#)

2.5.7 Argentina

Risikovurderinger

- BSCI-vurdering: 47,2/100
- Arbeidsrettighetsindeks: 78/100, rimelig tilgang til anstendig arbeid
- Global rettighetsindeks: 3-, Regelmessige rettighetsbrudd
- Fair Trade: Mest fremtredende problemer > Selvbestemmelse, klimaendringer, vann og biologisk mangfold, diskriminering

Sårbare grupper

- Sesongarbeidere

- Migrantarbeidere
- Barnarbeidere og unge arbeidere

Generelle funn

- Til tross for å inneha en moderne og produktiv landbrukssektor, er arbeidsmarkedene i Argentina preget av et høyt nivå av usikre og uformelle arbeidsforhold. Tvangsarbeid og barnarbeid foregår i landbruket, selv om direkte sterk kobling til vindyrking mangler

Potensielt barnarbeid

- I følge US Department of Labor brukes barn i farlige oppgaver i landbruket, inkludert drueplukking
- Også intervjuer utført av Coca-Cola angående arbeidernes rettigheter i sukkerrørindustrien rapporterer at barn arbeider med innhøsting av druer i San Juan

[Kilde](#), [Kilde](#)

2.5.8 Romindustri og dypdykk til Jamaica som eksempel

Romindustrien generelt

- Landbrukets verdikjeder i risikoland
- Innhøstingsesongen er intens og avhengig av migrant- og sesongarbeidere
- Innhøsting på landlege eller ekstreme steder og forhold som har helse- og sikkerhetspåvirkninger, varme, bruk av landbrukskjemikalier
- Arbeidsforhold som forårsaker negative helseeffekter, er intense og avhengige av migrant- og sesongarbeidere
- Avhengighet av sesongarbeidere
- Verdikjede som involverer gårdsarbeid og fabrikkarbeid (destillerier)

Risikovurderinger, Jamaica

- BSCI-vurdering - 58,1/100 (risikoland)
- Arbeidsrettighetsindeks - N/A
- Global Rights Index -3, regelmessige rettighetsbrudd
- Fair Trade - I/G

Sårbare grupper, Jamaica

- Barn
- Migrantarbeidere
- Sesongarbeidere

Generelle funn, Jamaica

- Viktige menneskerettighetsspørsmål inkluderte f.eks. ulovlige og vilkårlige drap utført av regjeringens sikkerhetsstyrker; betydelig statlig korrupsjon; kjønnsbasert vold; og eksistensen av en lov som kriminaliserer seksuell atferd mellom voksne av samme kjønn
- Privatisering av sukkerfabrikker og svekket sukkermarked har ført til jobbusikkerhet og svekket arbeidstakerrettigheter

Risiko for barnarbeid, Jamaica

- 38 000 barn i alderen fem til 17 år var engasjert i barnarbeid, hovedsakelig i den uformelle sektoren. Barn jobbet i jordbruk, fiske og på det offentlige markedet

Helse- og sikkerhetsproblemer, Jamaica

- På grunn av de tøffe forholdene, varme, mangel på pauser og drikkevann, er spesielt sukkerrørkutterne utsatt for alvorlige helsekonsekvenser, og kan til og med forårsake død

Likelønn, Jamaica

- Selv om loven krever lik lønn for mannlige og kvinnelige ansatte, ble ikke loven håndhevet
- Lønningene til kvinner lå bak lønnen til menn selv i de samme jobbene, og kvinner var konsentrert i lavere betalte yrker

Diskriminering, Jamaica

- Sterk stigmatisering på arbeidsplassen mot eldre kvinner, personer med nedsatt funksjonsevne, medlemmer av LHBTQI+-samfunnet og personer med HIV eller AIDS. Personene som ble utsatt for diskriminering på arbeidsplassen hadde liten tillit til at effektive rettsmidler var tilgjengelige for dem

[Kilde](#), [Kilde](#)

2.5.9 Krydderindustri og dypdykk til India som eksempel

Krydderindustrien generelt

- Anoras krydderinnkjøpsland: Finland, Tyskland, India, Italia, Makedonia, Madagaskar, Norge, Nigeria, Polen, Serbia, Sri Lanka og Ukraina

Sårbare grupper i krydderindustrien

- Sesongarbeidere fra Øst-Europa og utenfor EU
- Kvinnelige arbeidere
- Migrantarbeidere
- Barn
- Papirløse arbeidsinnvandrere

Viktige risikofaktorer i krydderindustrien

- Millioner av småbrukere er involvert i krydderproduksjonen. Disse bøndene møter ofte fattigdom og matusikkerhet. Avhengig av krydder og land, står produksjonen av krydder i seg selv overfor arbeidsproblemer (kvinner, migrant- og/eller barnearbeid) og miljøproblemer, spesielt overdreven bruk av jordbrukskjemikalier
- Dårlig landbrukspraksis, mangel på tilstrekkelige prosessanlegg og dyrkere som går over til avlinger eller jobber med høy verdi, har forårsaket en økning i antall bekymringer rundt krydderproduksjon, spesielt over langsiktig forsyning, mattrygghet og sporbarhet
- I tillegg tar sektoren også for seg bærekraftsspørsmål som ukontrollert bruk av plantevernmidler, dårlig avløpsvannhåndtering og uforsvarlige arbeidsforhold
- Svak synlighet til krydderverdikjeder forstørker potensielle risikoer (jordbruk, handelsmenn, transport, primærforedling, sekundærforedling, markedsinngang, sluttbruk)

Risikovurderinger, India

- BSCI-vurdering - 47,6/100
- Arbeidsrettighetsindeks - 65/100
- Global Rights Index - 5 ingen garanti av rettigheter
- Fair Trade - Høy bekymring for tvangsarbeid, diskriminering og vann og biologisk mangfold; Bekymring for levelønn og arbeidsrettigheter og -vilkår

Sårbare grupper, India

- Kvinner
- Barn
- Sesongarbeidere og arbeidsinnvandrere
- Papirløse arbeidere

Generelle funn, India

- Viktige menneskerettighetsspørsmål inkluderte troverdige rapporter om f.eks. innblanding i friheten til fredelige forsamlinger og organisasjonsfrihet; alvorlig regjeringskorrupsjon; kjønnsbasert vold, vold på arbeidsplassen, barne-, tidlig- og tvangsekteskap; forbrytelser som involverer vold eller voldstrusler rettet mot medlemmer av nasjonale/rase/etniske grupper og minoritetsgrupper basert på religiøs tilhørighet, sosial status eller seksuell legning; og eksistensen av tvangsarbeid, inkludert barnearbeid
- India er verdens største produsent, forbruker og eksportør av krydder. Men mellom den vilkårlige bruken av landbrukskjemikalier og virkningen av klimaendringer, er krydderindustrien i India i en kritisk tilstand. Jordhelsen blir dårligere, vannressursene tømmes og avlingene stadig mer forurenset. Som resultat lider bøndenes levestandard under avtagende avkastning, og mattrygghet er en stor risiko for forbrukerne

Menneskehandel, India

- Menneskehandlere utnytter barn helt ned i åtte årsalderen i tvangsarbeid i landbruket (kokosnøtt, eukalyptus, ingefær og sukkerrør)

Tvangsarbeid på gård, India

- Titalls millioner rammet av tvangsarbeid eller tvangsarbeid i landbruksnæringen. Flertallet av disse er av lav kaste og migrerte internt for arbeid

Barnearbeid, India

- 3,2 millioner barn i alderen 5 til 14 år utsettes for barnearbeid. 56 % av disse i landbruket, inkludert sukkerrør og ingefær

Organisasjonsfrihet, India

- Loven gir rett til å danne og melde seg inn i fagforeninger og til å forhandle kollektivt, men det er ingen juridisk forpliktelse for arbeidsgivere til å anerkjenne en fagforening eller delta i kollektive forhandlinger

Papirløse arbeidere i uformell sektor

- Ca. 380 millioner mennesker jobber i den uformelle sektoren, hovedsakelig i landbruk og industrielle omgivelser. Arbeidernes papirløse natur gjør dem sårbare for en lang rekke menneske- og arbeidsrettighetsrisikoer

[Kilde](#), [kilde](#), [kilde](#), [kilde](#), [kilde](#), [kilde](#), [kilde](#)

2.5.10 Bærindustrien

Anoras bærinnkjøpsland

Egypt, Estland, Finland, Tyskland, Litauen, Polen, Spania, Sverige og Ukraina.

Sårbare grupper

- Sesongarbeidere fra Øst-Europa og utenfor EU
- Kvinnelige arbeidere
- Migrantarbeidere
- Papirløse arbeidsinnvandrere

Viktige risikofaktorer

- EUs frukt- og grønnsakssektor er sterkt avhengig av en ikke-nasjonal arbeidsstyrke, enten fra andre EU-medlemsstater eller tredjeland
- Sektoren sysselsetter et høyt antall sesongbaserte gårdsarbeidsmigranter
- Bærindustrien er utsatt for de samme risikoene som eksisterer innen landbruk eller annen industri som involverer sesongarbeidere, for det meste med migrantbakgrunn
- Kvinner er i økende grad ansatt i sesongbasert landbruksarbeid på grunn av deres oppfattede evne til å håndtere delikate frukter som jordbær

Viktige menneskerettighetsrisikoer innebærer

- Generelle arbeidsforhold
- Arbeidstid
- Tvangsarbeid
- Minstelønn/Levelønn
- Diskriminering og trakassering
- Bruk av papirløse arbeidere
- Umenneskelige levekår

Norden

- Både i Finland og Sverige kommer flere tusen bærplukkere fra Thailand hvert år
- Påstander om for eksempel tvangsarbeid, umenneskelige arbeidsforhold og uklarerheter i lønn er rapportert

Spania

- Jordbærgårder er svært avhengige av de 50 000 sesongarbeiderne, hovedsakelig utenlandske arbeidsinnvandrere, som kommer hvert år
- De fleste lovlige utenlandske gjestearbeidere er østeuropeere, etterfulgt av afrikanere, for det meste marokkanske kvinner, og latinamerikanere
- Hundrevis av migranter sør for Sahara bor året rundt i slummer nær åkrene [Kilde](#)

2.6 Alvorlighetsgrad og sannsynlighet for identifiserte menneskerettsrisikoer i Anoras forsyningskjede

MENNESKEHETSRIKISO	OMFANG: Hvor alvorlig er innvirkningen	UTSTREKNING: Hvor mange mennesker berører?	UTBEDRING: Hvor enkelt eller vanskelig ville det være å utbedre påvirkningen?	SANNSYNLIGHET
Frihet til organisering og kollektive forhandlinger	Forårsaker potensielt konkrete menneskerettsrisikopåvirkninger til f.eks. retten til å tjene til livets opphold, retten til anstendig arbeid	Potensielt alle arbeidere involvert i Anoras forsyningskjede i land med minimal eller begrenset rett til organisasjonsfrihet	Utbedring krever proaktivt forsikring om at arbeidernes representasjon er sikret på lokalt nivå gjennom f.eks. arbeidsråd	Kan være sannsynlig i land med begrenset organisasjonsfrihet
Retten til frihet fra diskriminering i arbeidsliv og jobb	Forårsaker potensielt konkrete menneskerettsrisikopåvirkninger til f.eks. retten til å tjene til livets opphold, retten til anstendig arbeid	Potensielt alle migrant- og kvinnelige arbeidere involvert i Anoras forsyningskjede	Forbedring avhenger av den faktiske innvirkningen på de berørte menneskene	Kan være sannsynlig der migrantarbeidere er involvert
Arbeidsutnyttelse av migrant-/sesongarbeidere	Forårsaker potensielt konkrete menneskerettsrisikopåvirkninger til f.eks. retten til å tjene til livets opphold, retten til anstendig arbeid, retten til anstendig arbeidstid	Potensielt alle migrant- og sesongarbeidere involvert i Anoras forsyningskjede	Forbedring avhenger av den faktiske innvirkningen på de berørte menneskene	Kan være sannsynlig der migrantarbeidere er involvert
Tvangsarbeid	En alvorlig risiko som forårsaker ulike konsekvenser for de berørte	Potensiell risiko identifisert i krydderverdikjeden i India; vin verdikjeden i Italia, Spania, Chile og Argentina; bærverdikjeden Norden, Spania, Litauen	Forbedring avhenger av den faktiske innvirkningen på de berørte menneskene	Industrirapporter og de siste nyheter øker sannsynligheten for denne risikoen
Barnearbeid	En alvorlig risiko som forårsaker ulike konsekvenser for de berørte barna	Potensiell risiko identifisert i krydderverdikjeden i India; vinverdikjeden i Argentina	Forbedring avhenger av den faktiske innvirkningen på de berørte barna	Risikoen for barnearbeid er sannsynlig i India
Retten til helse og sikkerhet	Kan potensielt forårsake uønskede eller til og med dødelige helseeffekter; omfanget av påvirkning varierer avhengig av arbeidsmiljøet	Risiko identifisert for arbeidere i landbruks verdikjeden. Mest alvorlig påvirkning identifisert for arbeidere på sukkerrøråkre i «romland»	Utbedring varierer, dødelige påvirkninger er uopprettelige, mens mindre alvorlige påvirkninger er lettere å utbedre	Landbruksarbeidets natur gjør risikoen svært sannsynlig
Tilgang til rent vann og sanitærutlegg	Kan potensielt forårsake uønskede eller til og med dødelige helseeffekter; omfanget av påvirkning varierer avhengig av arbeidsmiljøet	Risiko identifisert for arbeidere i landbruks verdikjeden. Mest alvorlig påvirkning identifisert for arbeidere på sukkerrøråkre i «romland»	Relativt lett å utbedre (gj rent vann og tilgang til sanitærutlegg i løpet av arbeidsdagen)	Landbruksarbeidets natur gjør risikoen sannsynlig
Umenneskelige levekår	Kan potensielt forårsake negative helseeffekter	Risiko identifisert for vingårdsarbeidere i Sør-Afrika, Spania og Italia	Relativt enkelt å utbedre (oppgradering av levekår)	For arbeidere som bor på vingårder i risikomiljøer, er risikoen sannsynlig
Urfolks rettigheter – landrettigheter	Avhenger av landets betydning for den berørte menneskegruppen, f.eks. hvis landet er den eneste muligheten for å tjene til livets opphold	Potensiell risiko identifisert i verdikjeden for vin i Chile	Utbedring avhenger av landets betydning for f.eks. tjene til livets opphold	Usannsynlig

3. Dokumenterte brudd på menneskerettigheter og urettferdige arbeidsforhold

I denne rapporten konsentrerer vi oss i om tre geografiske områder med veldokumenterte fremtredende risikoer. Valget er basert på vesentlighet, både når det gjelder virksomhetens betydning for oss, størrelsen på markedet i Norge og menneskerettsrisikopåvirkningen for arbeidere i verdikjeden. Områdene med de mest fremtredende og sannsynlige menneskerettigheter for Anora er Italia, Sør-Afrika og romland i Karibia.

Vi tror på å bygge gjensidig tillit, engasjement og langvarige relasjoner med våre partnere. Langvarige forretningsforhold i risikoland gjør det også mulig å systematisk bygge kontinuerlig utvikling innen bærekraft og menneskerettighetsemner.

3.1 Dokumenterte funn i Italia

3.1.1 Risikobeskrivelser

Italia er et betydelig vininnkjøpsland i de nordiske markedene, inkludert Norge. Italia er ikke identifisert som et risikoland, f.eks. i amfori BSCIs landliste. Det er uansett alvorlig risiko for menneskerettsbrudd innen italiensk vinproduksjon.

NGO Oxfam utga i september 2021 en [rapport om menneskerettigheter](#) i italiensk vinverdikjede, hvor de gjorde en menneskerettsvurdering (HRIA) for italiensk vin solgt i Sverige. Vurderingen fant sted i fire av Italias vinproduserende regioner: Toscana, Piemonte, Puglia og Sicilia.

Hovedårsaken til negative konsekvenser for menneskerettighetene i italiensk landbrukssektor er det store antallet migrantarbeidere som hovedsakelig kommer fra Afrika, men ikke bare derfra. Migrantarbeidere er svært sårbare for utnyttelse. I studien varierte påvirkningene på menneskerettigheter mellom regioner, og inkluderte f.eks. ingen eller utilstrekkelig personlig verneutstyr (PPE), lav lønn, urimelig lang arbeidstid, begrenset organisasjonsfrihet, dårlige boliger, kjønnsdiskriminering, manglende tilgang til rettsmidler og til og med tvangsarbeid.

Studien konsentrerte seg om verdikjeden til italiensk vin solgt i Sverige. Vi kan uansett anta at samme problematikk er typiske også for italiensk vin solgt i Norge, og også at de strukturelle utfordringene ikke er begrenset til de fire vinområdene i studiens omfang. Utfordringer innen arbeidsrettigheter er utbredt i italiensk landbruk, og det gjenspeiler også på vindyrking. Av den grunn har Anora valgt å ta Italia inn i en spesielt grundig gjennomgang.

3.1.2 Hvordan Anora håndterer og reduserer disse risikoene

Vi styrer verdikjeden vår i Italia ved å bruke langvarige forretningsforbindelser med etablerte vinprodusenter, velge nøye ut leverandører, bruke spørreskjemaer for selvevaluering, besøk og okulære revisjoner, bestille amfori BSCI-revisjoner, ved kontraktsmessige avtaler og partnere som godtar Anoras etiske retningslinjer for leverandører og amfori BSCIs etiske retningslinjer samt at vi krever sertifikater, som Fairtrade, Fair for Life og Equalitas. Equalitas er det viktigste sertifikatet for italiensk vin, og dekker både miljømessige og sosiale emner.

En av Anoras største vinpartnere deltok frivillig i Oxfam-rapporten og mottok en positiv analyse. Av vinprodusentene som ble undersøkt, var ingen av Anoras partnere knyttet til arbeidsforseelser. Vi er fortsatt spesielt oppmerksomme på arbeidsforholdene i Italia og bestilte to amfori BSCI-revisjoner av våre italienske vinpartnere i 2023. For øyeblikket er vi også interesserte i å få vårt eget emballasjelegget Equalitas-sertifisert, for å sikre bærekraft i hele verdikjeden til italiensk vin.

3.2 Sør-Afrika

3.2.1 Risikobeskrivelse

Sør-Afrika er identifisert av amfori BSCIs som et risikoland. Menneskerettighetenes negative konsekvenser er ofte strukturelle og systemiske, inkludert problemer med levelønn, ingen eller utilstrekkelig personlig verneutstyr (PPE) og arbeidssikkerhet, dårlige boliger, utvisning av migrantarbeidere, begrenset organisasjonsfrihet og kjønnsdiskriminering. Den dårlige menneskerettighetssituasjonen til ansatte i vingårder stammer ofte fra Sør-Afrikas kononialistiske historie. Det er en betydelig mengde migrant- og sesongarbeidere fra naboland, som Zimbabwe, som er sårbare for utnyttelse. Sesongarbeidere møter problemer med lønnsutbetalinger, bolig- og rekrutteringskostnader til jobbmeglere. Den sør-afrikanske landbrukssektoren bruker pestisider, som ikke er tillatt i EU, og som kan virke irriterende på øyne og hud.

Utfordringene i den sørafrikanske vinindustrien er godt dokumentert i en [rapport laget av Oxfam](#) i 2015 og [dokumentar Bitter Grapes](#) (2026). Den finske NGO Finnwatch gjennomgikk i 2023 verdikjeden til det finske alkoholmonopolet Alko i Sør-Afrika, som også inneholder produkter som selges i Vinmonopolet i Norge.

3.2.2 Hvordan Anora håndterer og reduserer disse risikoene

Vi styrer verdikjeden vår i Sør-Afrika ved å ha langvarige forretningsforbindelser med etablerte vinprodusenter, velge leverandører nøye, bruke spørreskjemaer for selvevaluering, gjøre besøk og okulære revisjoner, bestille amfori BSCI-revisjoner, ved kontraktsmessige avtaler og partnere som godtar Anoras Etiske retningslinjer for leverandører og amfori BSCIs etiske retningslinjer, samt krever sertifikater, som Fairtrade, Fair for Life og Wieta. Wieta er et av de viktigste sosiale sertifikatene for sørafrikansk vin, og en av Wietas fordeler er kontinuerlig tilnærming for å jobbe med utfordringene, selv mellom revisjonsperioder.

I 2023 har vi vært i tett dialog med partneren vår, nevnt i den nye Finnwatch-rapporten, angående saneringsplanen de har laget for å bedre arbeidsforholdene.

Utfordringer i Sør-Afrika er strukturelt systematiske og langvarige forretnings samarbeid med lokale leverandører gir oss muligheten til kontinuerlig utvikling med systematisk, vedvarende arbeid.

3.3 Rom-verdikjede

3.3.1 Risikobeskrivelse

Verdikjeden til rom når Det karibiske hav, der rom produseres ved å destillere melleasse produsert av sukkerrør. Amfori BSCI definerer de karibiske opprinnelseslandene for rom som risikoland. Anora både blander og tapper på flasker egne rommerker fra bulkrom og importerer partnerrommerker. Bulkrom hentet av Anora kommer fra Jamaica, Barbados, Trinidad og Tobago, Guyana, Reunion, Martinique, Mauritius, Den dominikanske republikk og Nicaragua.

Verdikjeden til rom er komplisert, med utgangspunkt i sukkerrørfelt, der kuttete sukkerrør går til sukkerfabrikker og sukkerfabrikker produserer melasse som utnyttes av destillerier. Destillerier selger produkter direkte, men også bulkrom til handelsmenn, som i sin tur selger det videre til produsenter og tapperier. Det er vanskelig å spore verdikjeden til rom helt til en bestemt sukkerrørplantasje.

Arbeidsforholdene i sukkerrørplantasje, spesielt i høstingssesongen, når sukkerrør kuttet manuelt, kan føre til at arbeidere får en kronisk nyresykdom, kalt CKDnT (Kronisk nyresykdom av ubestemte årsaker). Arbeiderne blir utsatt for tilstanden på grunn av faktorer som arbeid i høye temperaturer, intensivt fysisk arbeid og utilstrekkelig hydrering. Sykdommen kan være dødelig. Den kan unngås ved hjelp av enkle og rimelige handlinger som vann, skygge og hvile. Kaldt drikkevann og hydreringsvæske bør være tilgjengelig regelmessig i arbeidstiden, i tillegg er

regelmessige pauser og skyggefylle steder å ta pauser nødvendige. Dette arbeidet er avansert av [La Isla-nettverket](#).

3.3.2 Hvordan Anora håndterer og reduserer disse risikoene

Anora styrer rom-verdikjeden gjennom langvarige forretningsforbindelser med sertifiserte europeiske romhandlere som er Bonsucro-sertifiserte og amfori BSCI-medlemmer. Det er viktig for oss å motta transparent informasjon fra verdikjeden til romproduktene våre. Leverandørene våre godtar Anoras etiske retningslinjer for leverandører og amfori BSCIs etiske retningslinjer. Bonsucro er det viktigste sosiale sertifikatet for karibisk rom, som vi tar sikte på å bruke i produktene våre. I deler av produktene våre bruker vi også rom destillert av molland fra Fairtrade-sertifiserte sukkerrørfelt.

Anora hjalp en partner i 2023 med å endre romhandleren til en som gir transparent informasjon om hvor rommen kommer fra, og som også er Bonsucro-sertifisert og amfori BSCI-medlem. Anora gjorde også et feltbesøk ved tre jamaicanske romdestillerier og et sukkerrørfelt i 2023. Vi bestilte en amfori BSCI-revisjon for romprodukter i 2023.